Час няспынны... Яго хуткацечнасць чалавеку непадуладна. І ў адмераных нам лёсам дзесяцігоддзях жыцця пяцігадовы адрэзак здаецца зусім нязначнай часцінкай. Але гэта толькі ў матэматычным вымярэнні, у жыцці ж нашым кожны дзень, нават хвіліна нясуць на сабе адбітак важнасці, значнасці.

Вось і для сёлетніх вышускнікоў нашага універсітэта пяць студэнцкіх гадоў прамільгнулі як птушкі. Але які гэта быў час! Станаўлення асобы, ўзбагачэння сябе ведамі, набыцця прафесіі, аб якой марылі. Мэта дасягнута, запаветны дышлом восьвось будзе ўручаны, але ў сэрцах выпускнікоў лёгкі сум: закончыліся цікавыя і бесклапотныя, у параўнанні з тым жыццём, якое іх чакае напера-

ШЧАСЛІВАГА РАЗВІТАННЯ!

дзе, гады. За парогам Гомельскага дзяржуніверсітэта — жыщцё са шматлікімі складанасцямі, выкліканымі няпростай палітычнай і эканамічнай сітуацыяй у нашай рэспубліцы, у краінах былога Саюза. Пераход да рынку нарадзіў нялёгкую для нашага грамадства праблему — беспрацоўе. На жаль, трапілі ў лік тых, хто пакуль не атрымаў гарантыі на працаўладкаванне, і выпускнікі, некаторых спецыяльнасцей ГДУ. Можна зразумець іх трывогу за свой лёс. Але надзея на лепшае, аптымізм усе ж не павінны пакідаць іх. Складана будзе

таксама і тым маладым спецыялістам, якія работу атрымалі, але ва ўмовах канкуранцыі ім трэба будзе ўтрымацца на «плыву», не страціць працоўнага месца. А для гэтага спатрэбяцца і набытыя ўжо веды, і пастаяннае іх удасканаленне, папаўненне новымі, якія адпавядаюць сённяшняму часу.

I ўсё ж, нягледзячы на ўсе гэтыя праблемы. рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта жадаюць вам, дарагія выпускнікі, як мага менш цяжкасцей і перашкод у вашым самастойным працоўным жыщи.

цоўным семестры. Яны жывуць апошнімі прыгатаваннямі да выезду на месцы дыслакацыі. А ў пачатку чэрвеня 30 студэнтаў ужо адправіліся ў Краснадарскі край, дзе прыступілі да працы.

Гэтым летам універсітэцкія атрады будуць сканцэнтраваны ў паўднёвых рэгіёнах былога Саюза - V Крыме (Сімферопальскі раён), Стаўрапольскім і Краснадарскім краях. Яны будуць заняты на праполцы, уборцы гародніны і фруктаў, іх перапрацоўцы на кансервавых

ДА ДЫПЛОМАЎ АПОШНІ КРОК

Цяпер кожную раніцу вучэбныя карпусы універсітэта нагадваюць патрывожаны вулей. Каля многіх вучэбных аўдыторый і кабінетаў — групы ўсхваляваных студэнтаў, а за дзвярыма, дзе працуюць экзаменацыйныя камісіі, выкладчыкі — строгая і рабочая абстаноўка. Малюнак знаёмы, бо ідуць летняя экзаменацыйная сесія і абарона дыпломных работ. Для выпускнікоў — гэта заключны этал вучобы ва універсітэце і, канешне, самы адказны. На сталах — шматлікія букеты кветак, якія надаюць гэтай падзеі асаблівую ўрачыстасць. Без пяці мінут маладыя спецыялісты

прафесіянальную годнасць перад выкладчыкамі, якія давалі ім веды ўсе гэтыя пяць гадоў. І цяпер, перад хуткім развітаннем з факультэтам, універсітэтам у фізікаў і біёлагаў, эканамістаў і філолагаў, матэматыкаў і гісторыкаў адно пачуццё — удзячнасці выкладчыкам, на якіх хаця часам і крыўдзіліся за іх строгасць і патрабавальнасць, за набытую прафесію.

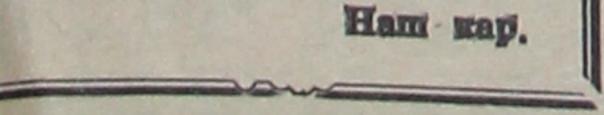
НА ЗДЫМКАХ: на «выдатна» абараніла дыпломную работу выпускніца фізічнага факультэта спецыялізацыі «Радыёфізіка» Ірына Лявоцкая.

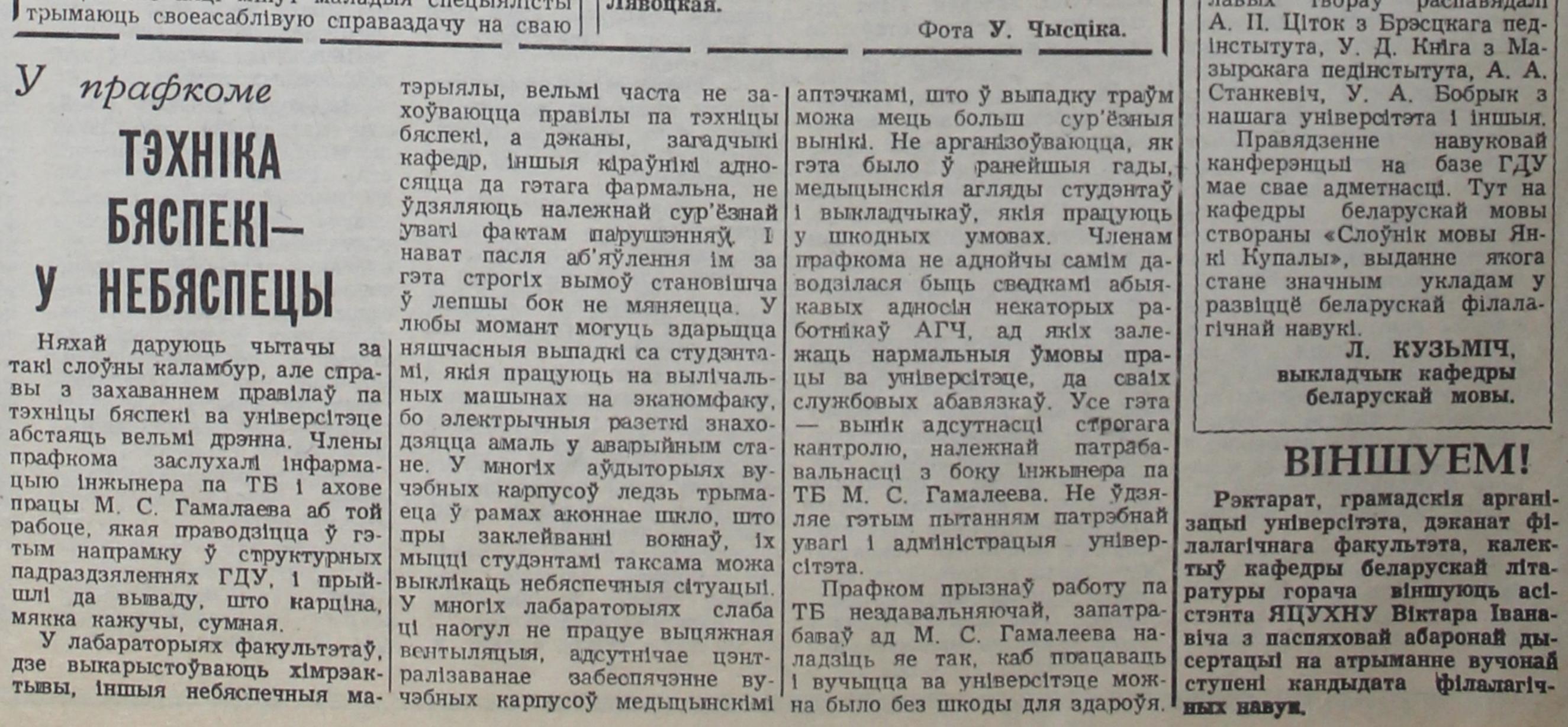
філалагіч-

Анічэнка, доктар філалагічных навук Р. М. Казлова, загадчыца кафедры беларускай літаратуры Мазырскага педагагічнага інстытута Л. В. Мельнікава, дацэнт кафедры методыкі і педагогікі пачатковага навучання Л. А. Піскун, дэкан факультэта методыкі і педагогікі пачатковага навучання В. В. Шур з Мазырскага педінстытута. Пасля пленарнага пасяджэння канферэнцыя працясекцыйную работу. гвала Пра асаблівасці мовы купалавых твораў распавядалі А. П. Ціток з Брэсцкага пед-Фота У. Чысціка. інстытута, У. Д. Кніга з Мазырскага педінстытута, А. А. Станкевіч, У. А. Бобрык з нашага універсітэта і іншыя. Правядзенне навуковай канферэнцыі на базе ГДУ мае свае адметнасці. Тут на кафедры беларускай мовы створаны «Слоўнік мовы Янкі Купалы», выданне якога стане значным укладам у развіццё беларускай філалагічнай навукі. Л. КУЗЬМІЧ, выкладчык кафедры CBaix беларускай мовы. crporara патраба-**BIHIIYEM!** Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат філалагічнага факультэта, калектыў кафедры беларускай літа-Прафком прызнаў работу па ратуры горача віншуюць асівіча з паспяховай абаронай ды-

заводах.	Сёлета	выездаў
байцоў на	будаўніч	ыя аб'ек-
ты вобласци	I, нашай	рэспублі-
кі не праду	тледжва	ецца.

Цудоўныя па свайму клімату, шчодрыя на ласкавае сонца і вітамінныя ўраджаі мясціны чакаюць на летнія месяцы маладых, прадавітых рух. І будзем спадзявацца: нашы студэнты акажуць паўднёвым гаспадаркам адчувальную дапамогу, што, у сваю чаргу, акупіцца для іх матэрыяльча. А па заключанаму дагавору паміж штабам працоўных ГДУ з Гомельскім спраў аб'яднаннем працоўных калектываў студэнтаў і моладзі па заканчэнню работы для работнікаў і студэнтаў універсітэта будзе арганізавана дастаўка і продаж гародніны і фруктаў, сабраных байцамі ГДУ.

FOMEJPCKI AHIBEBCILLAL вучобы паспяхова справіўся з гуць адчуваць сябе спанойна, кантрольнымі заданнямі і атры бо маюць рэальны шанц стаць маў адпаведную рэкамендацыю першакурснікамі. Ну а тыя, хто давата давузаўскай падрых «праваліўся» або атрымаў здатоўні і прафарыентацыі, адава. вальняючыя адзнані, и уступныя жэамены датэрмі- магчымасць паправіць становінова. Яны праводзіліся ва ум- шча з другой спробы — у час версітаце з 25 па 30 мая. асноўных уступных экзаменаў. Найбольшая молькасць здаваў- Адначасова з выпускнымі шых іх аказалася на спецыяль праводзіліся і ўступныя экзанасці «Бухгалтарскі ўлін, кан- мены ў наш універсітэт на базе троль і аналіз гаспадарчай Буда-Кашалёўскай дзейнасці», «Правазнаўства». вочнай шнолы і гомельскай СШ Неабходна адзначыць, што не- № 56 — базавай нашага унінаторыя абітурыенты паспядова версітэта. справіліся з пісьмовыли рабо- У дні датэрміновай здачы тамі і вуснымі экзаменамі, на. уступных экзаменаў у Оралі па 9—10 балаў і ўжо мо- іх трымала каля 500 чалавек. АПЯРЭДЖВАЮЧЫ Inv

баващие на трываласць набы- далём, гэта стала першым

тых ведаў. экзамены.

На готым тыдні пасля апош- Спачатку скажам аб уперията экзамена выпускнікі раз- шыню праведзеным ва універмітаюцца са сваімі роднымі сітэце злёце пераможцаў абшколамі. Натуральна, пераваж- ласных алімпіяд, якія вырашыбольшасць учарашніх лі паступаць у ГДУ. З імі быипкольнікаў марыць прадоўжыць ло праведзена субяседаванне і ў вучобу, набыць вышэйшую або экзаменацыйныя лісты выстаў. слраднюю спецыяльную адуна- лены вышайшыя балы. Для тых, цыю, рабочую прафесію. На- хто скончыць сяраднюю школу перадзе іх чакае новае выпра- з залатым або сяробраным меапошнім выпрабаваннем,

Сёлета, як і ў папярэднія З кожным годам усё большы гады, чакаецца шмат абітуры- размах набывае падрыхтоўка снтаў у нашым універсітаце. спецыялістаў па індывідуаль-Аднак для асобных з іх усе ных дагаворах. Вяліная кольтурботы і хваляванні ўжо за- насць юнаноў і дзяўчат паглыб. сталіся ззаду. Размова ідзе аб ляла свае веды на вячэрні здаўшых датэрмінова ўступныя падрыхтоўчых нурсах. Як першыя, так і другія, хто ў канцы

НА ЗДЫМКАХ: Абітурыенты датэрмінова здаюць пісьмовы экзамен 128 роднай мове і літаратуры. Цяжкая задача, Як не парадавацца, калі ат рымаў добрую адзнаку? Фота У. Чысціва.

Аўторак, 23 тэрвеня 1992 г.

Т АБЛІЖАЕЦЦА дзень, калі выпускнікі ГДУ атрымаюць дыпломы аб вышэйшай адукацыі. Падзея гэта, безумоўна, у іх жыцці неардынарная. З аднаго боку, у іх душы радасць, што дайшлі ўсё ж да фінішу (а некаторыя аднакурснікі выпрабаванне ведамі не вытрымалі, аказаліся за сценамі універсітэта), атрымалі спецыяльнасць, аб якой марылі. А з другога... Не ва ўсіх, на жаль, ёсць упэўненасць у заўтрашнім дні. Жорсткія ўмовы рынку выбілі глебу з-пад ног, запаветны дыплом сёння ўжо не гарантуе працоўнага месца, можна прама са студэнцкай аўдыторыі папоўніць армію беспрацоўных нашай рэспублікі. Так, вядома, што сярод 15 тыс. чалавек, якія зарогістраваны ў якасці беспрацоўных Беларускім цэнтрам занятасці, самую шматлікую групу складаюць выпускнікі ВНУ.

НА РАЗДАРОЖ ЖЫ

выпускнікоў эканамічнага, фізічнага і матэматычна- пасля доўгіх пошукаў работу сабе знайшлі, га факультэтаў. У самым крытычным становішчы апынуліся выпускнікі, якія атрымалі спецыяльнасці «Эканоміка і сацыялогія працы», «Эканамічная інфарматыка і аўтаматызаваныя сістэмы кіравання». Так, з 56 чалавек, што набылі першую з названых спецыяльнасцей, канкрэтныя месцы прызначэння на 13 працу атрымалі толькі 11 юнакоў і дзяўчат, — узялі «свабодныя» дыпломы ў адпаведнасці з п. 15-19 Палажэння аб размеркаванні, а 16 самі вымушаны былі шукаць самастойна будучыя месцы працы. Такая ж колькасць - 16, як кажуць, «павісла ў паветры». Пакуль падзецца ім няма куды. Не намнога лепш абстаяць справы і ў выпусннікоў спецыяльнасці ЭІ і АСК. Тут пакуль не знайшлося месц для будучай працы чатыром выпускняў на работу ў час сёлетняга размеркавання 26 нікам, 12 атрымалі свабодныя дыпломы, чатыры —

Не было куды размяркоўваць таксама выпускнікоў вытворчага патоку матфака. Усяго іх сёлета было падрыхтавана 21 чалавен. І толькі двое з іх атрымалі канкрэтныя месцы прызначэння па заяўках міністэрстваў і ведамстваў. Астатнія былі аддадзены пад уладу лёсу — хто сам сабе што адшукаў, а чатыры пакуль у ліку беспрацоўных. У фізікаў вытворчага патоку таксама засталіся нешчаслівымі два маладыя спецыялісты: работы для их няма,

Грознае дыхание рынку адчулі на сабе пяцікурснікі нашага універсітэта. Не атрымалі накіраван-

Як выйсці са складанага становішча сённяшнім маладым спецыялістам і як не дапусціць таго, каб апынуліся ў ім будучыя выпускнікі ГДУ? нейкай ступені адказ на хвалюючыя пытанні, на нашу думку, можна знайсці ў ніжэйзмешчаным матэрыяле.

тыка апошніх гадоў паказвае, што выпускнікі ВНУ са «свабодным» дыпломам уладкоўваюцца на работу самастойна месяцамі. У пошуках працы па спецыяльнасці ім аказвалі пасільную дапамогу былыя бюро па працаўладкаванню і інфармацыі насельніцтва.

У сувязі з прынящием За-

асабістых якасцей. Што датычыцца спецыялістаў, то прадпрыемствам ужо сёння патрэбны дзелавыя, ініцыятыўныя, эканамічна граматныя работнікі, якія ўмеюць карыстацца сучаснымі сродкамі камп'ютэрнай тэхнікі. (Адносна эканамістаў трэба сказаць, што тут асабліва цэняцца высокі прафесіяналізм шырыня падыходу да вызначэння крыніц эканамічнага nocnexy).

ва ўмовах пераходу да рынку ў выпускнікоў ВНУ не было цвёрдага (дзяржаўнага) размеркавання. У гэтай сувязі многія студэнты, якія закончылі навучанне, сутык-нуша з сур'ёзнай праблемай працаўланачанне, сутык-

гэта адбывалася як мага раней.

У заканадаўстве аб занятасці насельніцтва прадугледжваецца, што моладзь на рынку працы будзе ў нейкай

такіх шляхоў з'яўляецца дэцэнтралізацыя падрыхтоўкі кадраў з тым, каб кожная тэрыторыя (прымяняльна да Рэспублікі Беларусь кожная вобласць) магла б

ра занятасці) міжвузаўскай студэнцкай біржы працы (напрыклад, на базе БДЭУ). Асноўная яе задача — аказанне дапамогі выпускнікам у працаўладкаванні, наладжванні сувязей з будучымі работадаўцамі. Біржа можа таксама выконваць і функцыя арганізатара «другаснай» занятасці студэнтаў. Яна дапаможа ім зарабляць у вольны ад вучобы час сродні, не дапускаючы пры гэтым, каб студэнты ў цяперашняй жорсткай эка. намічнай абстаноўцы дзеля заробку працавалі ў любых умовах (маецца на ўвазе сацыяльная абарона працуючых студэнтаў). Стварэнне студэнцкай біржы працы дазволіць істотна пашырыць дзейнасць дзяржаўнай службы занятасці, больш дыферэнцыравана вырашаць праблемы працаўладкавання выпускнікоў і іх сацыяльнай абароны ва ўмовах канкурэнцыі. У. АРЭШЧАНКА, прафесар кафедры эканомікі прадпрыемстваў БДЭЎ.

кона Рэспублікі Беларусь аб занятасці насельніцтва ўказаныя органы па працы пераўтвораны ў дзяржаўныя службы занятасці (або як іх у. народзе называюць біржы працы). На іх цяпер, адначасова з працаўладкаваннем. накладающца дадатновыя функцыі перападрыхтоўкі незанятага насельніцтва і выплаты дапамогі па беспрацоўю. Улічваючы, што гэтыя службы пакуль недастаткова развітыя, малалікія і не забяспечаны ў дастатковай ступені сучаснымі сродкамі вылічальнай тэхнікі і сувязі. разлічваць на неабходную аператыўную з іх боку дапамогу ў працаўладкаванні маладых спецыялістаў не даводзіцца.

Трэба таксама мець на ўвазе, што рыначныя адносіны мяняюць патрабаванні да кадраў, іх кваліфікацыі і

У Беларускім дзяржаўным эканамічным універсітэце распрацавана мадэль спецыяліста для работы ва ўмовах рынку (шматступенчатая clстэма). Канешне, рынак працы паступова прымусіць большасць студэнтаў раней або пазней змяніць свае працоўныя паводзіны, запатрабуе інакш адносіцца да адукацыі і прафесійнай падрыхтоўкі. Але для грамадства было б больш карысна, каб

ступені абаронена агульнымі асаблівымі гарантыямі, як напрыклад:

 прадастаўленне падыходзячай працы на перыяд не менш трох гадоў выпускнікам дзяржаўных навучальных устаноў;

- стварэнне дадатковых працоўных месц для моладзі, распрацоўка спецыяльных праграм для іх навучання;

 устанаўленне Саветамі народных дэпутатаў на прадпрыемствах, размешчаных у рэгіёне, азначанай квоты працоўных месц для прыёму моладзі і іншыя льготы. Аднак фарміраванне канкрэтных механізмаў, нарміраваных актаў па рэалізацыі палітыкі ў цяперашні час яшчэ не завершана.

Адсюль узнікае пытанне: як абараніць моладзь на рынку працы, як павысіць яе канкуронтназдольнасць? На нашу думку, адным з

вырашаць праблемы занятасці моладзі і задавальняць рэгіянальныя патрэбы ў кваліфікаваных кадрах.

Неабходна таксама далей. шае пашыренне дагаворных форм падрыхтоўкі спецыялі. стаў паміж прадпрыемствамі (розных форм уласнасці), навучальнымі ўстановамі і навучэнцамі, а таксама заключэнне працоўных пагадненняў на кантрактнай падставе паміж маладымі спецыялістамі і прадпрымальнікамі. Аб мэтазгоднасці пераходу да шматступенчатай сістэмы падрыхтоўкі спецыялістаў ужо гаварылася раней.

А што ж можна зрабіць у сувязі з гэтым ужо ў бліжэйшы час?

Эканамічная нестабільнасць, рост беспрацоўя ў роспубліцы выклікае неабходнасць стварэння (з удзелам Рэспубліканскага цэнтАўторая, 23 чэрвеня 1992 г.

Да 850-годдзя упамінання Гомеля у летапісах СТАРОНКІ ПЕРАДГІСТОРЫІ

(Заканчэнне, Пачатак гл. у №№ 4, 5, 9, 11, 12)

чымым прыходзе пэўных этніч-VI. ПРЫХОД СЛАВЯН У пасожжа. З'яуленне ра-ДЗІМІЧАУ. Першыя славянскія групоўні ў раёне Гомеля, вяцічаў і іншых. У выніку ўза- абазначэння ніжняй як мы адзначалі ў папярэдніх емадзеяння, зліцця, скрыжаван- грошай было вядома яшчэ частках нарыса, з'явіліся ў па- ня пэўных груповак тут жа, ў ХІХ стагоддзі. Беларускі мовачатку VII стагоддзя. Да іх тут жылі фінамоўныя, іранамоўныя мічы. Іншая справа ў тым, І. І. Насовіч у «Словаре белоі асобныя балтамоўныя плямё- што ў сваім, скажам так, гене- русского наречия» (С. — Пцб., ны. Кантакты славян з тубыль- тычным «кодзе» нашы радзі- 1870, с. 708) адзначаў наступцамі ў Пасожжы, як, дарэчы, мічы захавалі «памяць» аб нае: «Шелегъ», древнее шлягъ. і ў многіх іншых раёнах Усход- сваіх папярэдніках, тых гру- Старинная мелкая монета, 8-я няй Славіі, ажыццяўляліся ў поўках, якія былі продкамі гэ- доля медной старинной копейформе сімбіёзу. Згодна з тлу- тай «протанароднасці». Праява- ки, давно уже вышедшая из мачэннем гісторыка Льва Гу- мі гэтай генетычнай «памяці» употребления». Медная, а пермілёва, гэта азначае «суседст- з'яўляюцца між іншым лінгві- шапачаткова — срэбная манета ва двух ці больш этнасаў, якія стычныя факты, геаграфічныя шэлег была вельмі распаўсюжывуць на сваіх родных зем- назвы. лях і якія «ўпісаліся» ў ландшафты, што ix умяшчаюць». Такое суседства звычайна бывае мірным, карысным для абодвух бакоў. Добрасуседства славян з мясцовымі іншамоўнымі пляменамі завяршылася «растварэннем» апошніх сярод больш славянскіх шматлікіх нашых продкаў. Заўважым — не зні-«раства. шчэннем, а менавіта рэннем», а магчыма і зліццём, змешваннем славянскіх і неславянскіх груповак. У выніку гэтых доўгачасовых, працяглых працэсаў на гістарычнай арэне Пасожжы з'явіліся радзімічы. Было гэта ў канцы VIII стаоддзя. Эгодна з летапісам, радзімічы прыйшлі ў нашы мясціны «ад ла», гэта значыць «ад сахі». ияхаў», гэта значыць з захаду, тэрыторыі Польшчы ці з прыіягаючых да Польшчы зямель. пэўнай грашовай адзінкі. Ужо Иенавіта так тлумачаць летапіс- сам факт наяўнасці прошай у ае паведамленне многія даслед- радзімічаў, дарэчы, як і ў вяныкі. Мы ж прытрымліваемся цічаў, сведчыць, што ў асяроднекалькі іншага пункту погля- дзі гэтых «народцаў» ужо не у. Перш за ўсё, мы лічым было сацыяльнай роўнасці, знікрохі некарэктнай саму фар- лі родаплемянное кулёўку

і іншыя народы, тыя ж крыві- культурнае аб'яднанне, этнамоўчы, вяцічы, дрыгавічы і г. д.). ная супольнасць, свайго роду Калі ж гаварыць аб нейкім маг- «протанароднасць».

Але вернемся да наймения ных груп, то імі з'яўляліся «щеляг». Перш за ўсё, адзнапродкі радзімічаў, крывічоў, чым, што гэтае слова ў якасці ступен Пасожжы, і нарадзіліся радзі- внаўца, этнограф і лексікограф джанай і на беларускіх землях у XVI-XVIII стагоддзях. Тады гэту манету называлі таксама солідам (лацінская назва) Само ж слова шэлег мае той жа корань, што і нямецкае слова шылінг (у нашы дні шы линг — грашовая адзінка Аўстрыі, некаторых афрыканскіх краінах; гэтае ж слова абазначае 1 англійскую манету якая адпавядае 1/20 фунта стэрлінгаў). Сувязь слоў шэлег шылінг наводзіць на думку аб верагодным або магчымым запазычанні з германскіх дыялектаў. Аднак такое запазычанне адбылося не ў новы час, а ў вельмі далёнія стагоддзі. На гэта ўказвае шэрат акалічнасцей. Па-першае, шылінг, як манета, вядомы з 550 года нашай эры, ён чаканіўся ўпершыню франискімі каралямі. Падругое, этымалагічныя слоўнікі нагадваюць адпаведныя старажытнаскандынаўскія, старажытнаверхненямецкія старажытнасажсонскія моўныя факз'яўленне ты, якія абумовілі найменняў ўсходнеславянскіх шэлег, «щеляг». Апошняе сло-

даўнім найменнем продкі, якіх, як паведамляе ле- Ляхавічы — Ээльза тапіс, прыйшлі «ад ляхаў». Ян жаны — Маларына, не з'яўляецца абавязковым па- старажытны ў параўнання цвярджэннем скага паходжання часткі прод- (Ляхі, Ляханічы і інш.) германскіх племянных групован. «ператокам» Пры такім разуменні сутнасці справы выраз «ад ляхаў» указ вае толькі на напраман міграцыі, перасялення. Аднан, не выключана, што ў дадзеным вышадку меўся на ўвазе не проста выпадковы напрамак міграцыі, а традыцыйны, старажытны, добра вядомы нашым продкам «шлях», які звязваў у далёкія стагоддзі крайні ўсходні, паўднёва-усходні і крайні заходні даўняга дыялектна-этнаграфічнага арэала. Прынамсі, такая яскравая асаблівасць беларускай мовы, як дзеканне цеканне, распаўсюджвалася па беларускай тэрыторыі, як мяркуюць даследчыкі, менавіта радзіміцкага арэала. Дзеканне цеканне з рознымі мясцовымі асаблівасцямі засведчана таксама ў большасці моў паўночнай славянскай групы. Улічваючы сказанае, не будзе такім ужо і фантастычным, нерэальным меркавание аб тым, што заходніх продкаў радзімічаў і вяцічаў так і называліляхамі. Часткай шляху ∢ад ляхаў, была Прыпяць. Ці выпадкова, што якраз у паўднёвай частцы Беларусі, у тым ліку і ў басейне Прыпяці, знаходзіцца вельмі старадаўні арэвл назваў, утвораных ад этніч

грашовых блізна па лініі Маларыта адзіная усходніх славян. Пры_ Кобрын — Драгічыя — Івананамсі, яно цесна звязана з ва — Пінся — Жыткавічы гісторыян радзімічаў і вяцічаў, Мазыр — Любань — Слуци-- IID Палесы нам здаецца, выраз «ад ляхаў» ареал падобных мазваў больш заходнеславян- арэаламі гэтых жа наймення каў радзімічаў. Ен (выраз) паўночным захадзе і ўсходзе сведчыць толькі аб тым, што ў рэспублікі. Вось гэта і пацвярсклад радзімічаў увайшло асо- джае тое, аб чым мы гаворым: бнае племя (ці некальні плямё- шлях «ад ляхаў» — вельмі наў), якое міпрыравала з таго даўні, традыцыйны, ён спрадарзала, дзе быў магчымы не- веку звязваў раёны Заходия пасрэдны кантакт славянскіх і і Усходняй Славіі, садзейнічаў насельнитва, спрыяў гандлю 1 г. д

> Радзімічы ў Пасожны мелі шмат пасяленняў. На тарыторы сучаснага Гомеля ім, безумоуна, належала пасяление пад назвай Любна (да 1934 года --вёска Любны). Адсюль добра вядомыя гамяльчанам Любенская вуліца (размешчана BČCHI), на тэрыторыі былой Любенскае возера, Любенскі лес, які да ревалюцыя пачынауся на поўдзень ад сучасная Быхаўскай вуліцы. Уздоўж лесу цятнуліся вялінія, на калькі гектараў, плантацыі лекавай расліны — мяты. Цікава, што мяту з любенсніх плантацый выкарыстоувал у фармацэўтычнай прамысловасці былой Магілёўскай губерні нават прадавалі за граніцу (паведамление гомельскага краязнаўца А. А. Радзевіча). У назве Любна (Любны) выдзяляецца корань люо-, які тансама ў формах луо, лоо, лаопрадстаулены у назвах шэрагу аб'ектау і некаторых водных населеных пунктау Гомельшчы ны, іншых славянскіх рэгіёнаў. Значэние кораня (1 ўсёй назвы Любна) — «нізіна, нізінны луг; вялікая западзіна; балота; речышча ражі». Бераті Любенскага возера і бліжэйшыя да яго подступы сапраўды ўяўляюць сабой нізіянны луг, пойму.

У «Повести временных лет» пад 885 годам апавядаецца пра паход кіеўскага князя Алега на Сож, на радзімічаў. Апошнія ў той час плацілі даніну хазарам. Князь Алег вызваліў радзімічаў ад хазарскай няволі, але наказаў ім плаціць даніну КІ радзімічы, еву. І з таго часу давалі як гаворыць летапіс, Алегу «по щелягу».

У тым жа летапісу пад запісам «у год 964» знаходзім паведамленне. Кіеўскі такое князь Святаслаў хадзіў пахоцам на Аку, на вящічаў. Апошнія плацілі даніну зноў-такі хазарам, прычым плацілі, згодна з тэкстам, «по щелягу от ра-

Што азначае слова «щеляг»? Зразумела, што гэта найменне дзяленне пытання — адкуль кіраванне. Менавіта таму радзі-

прыйшлі радзімічы? Радзімічы мічаў нельга лічыць племенем, ва, якое згадваецца ў летапісу нага імя ляхі (Ляхі, Ляхавічы, талі радзімічамі ў тым арэале, нават племянной групоўкай. Ра- пад 885 і 964 гадамі, можна Ляхчыцы і інш.). Граніцы да-А. РОГАЛЕУ, найбольш дзенага арэала праходзяць пры кандыдат філалагічных навук. цзе іх застае летапісец (таксама дзімічы — гэта пэўнае этна- па праву лічыць

У студэнцкіх творчых калектывах «РАДЗІМІЧЫ» ПАЦВЕРДЗІЛІ ВЫСОКІ КЛАС

Не трэба асабліва прадстаўляць ансамбль народнага танца нашага універсітэта. Гэты калектыў, які носіць ганаровае званне «народны», пастаянна пацвярджае высона ўзровень свайго выканаўчага майстэрства. Аб гэтым засведчыў яго ўдзел у ІІ-м фестывалі студэнцкіх танцавальных калектываў Садружнасці Незалежных Дзяржаў, які прайшоў нядаўна ў г. Краснаярску. З Сібіры «Радзімічы» вярнуліся пераможцамі: сталі лаўрэатамі. заваявалі першую прэмію.

карагодамі, вясельным абрадам, зачараваў як членаў журы, так і гледачоў. Але не толькі выдатнае выкананне танцораў, а яшчэ і іх яркія, маляўнічыя нацыянальныя касцюмы, пашытыя ў Мінску спецыяльна для выступлення на фестывалі, былі высока ацэнены.

У сваю конкурсную праграму «Радзімічы» уключылі яшчэ адзін танец, які таксама не застаўся незаўважаным — «Сібірскія праходкі», у заключным жа галаканцэрце паказалі сваю новую работу танец «Вязанка». Прымалі ўдзел у фестывалі 23 чалавекі — асноўны састаў ансамбля. Але заслужаны поспех па праву падзяляюць з імі і астатнія члены калектыву, бо ўсе тут жывуць адной мэтай: шліфаваць майстэрства, каб радаваць гледача сваім мастацтвам. Поспех заўсёды акрыляе, але ж і абавязвае да да. лейшага творчага росту. Да яго і будуць імкнуцца балетмайстар ансамбля Ларыса Рычкова 1 яго мастация и. раўнік Аляксандр Лысянкоў. А ўзнагарода гомельскім артыстам за прафесіяналізм. прадэманстраваны ў г. Краснаярску, - бясплатная пуцёўка на чарговы студанцкі фестываль самадзейных жалектываў краін садружнасці, які адбудзецца ў верасні у порадзе Харкаве.

А ЗАКЛІКУ савета аб'яднання прафсаюзаў адбыўся мітынг працоўных калектываў г. Гомеля, на якім прынята рэза. люцыя ў адрас Вярхоўнага Савета рэспублікі, абласнога Савета народных дэпутагаў, Федэрацыі прафсаюзаў патрабаваннямі:

— не дапускаць прыняцця законаў, якія ўшчамляюць працоўныя правы і абмяжоў. ваюць сацыяльныя гаранты працоўных;

— прыняць неадкладныя меры па стабілізацыі работы прадпрыемстваў, спынення спаду вытворчасці, забеспячэння працоўных калекты. ваў матэрыяльна-тэхнічнымі рэсурсамі і на гэтай падставе не дапусціць развалу крэдытнай, прашовай і фінансавай сістэм;

ПРАФСАЮЗЫ НА АБАРОНЕ НАШЫХ ПРАВОУ

(З ХРОНІКІ ДЗЕЯННЯЎ САВЕТА АБ'ЯДНАННЯ ПРАФСАЮЗАУ ГОМЕЛЬСКАЙ ВОБЛАСЦІ)

ду на прыгарадным транспарце;

- паскорыць рашэчне пытання аб увядзенні ў дзеянне Закона «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, пацярпеўшых ад катастрофы на ЧАЭС» у поўным аб'ёме, не дапускаючы звужэння ўстаноўленых правоў, гарантый, кампенсацый і інш.

. . .

г. г.». Прынята рашэнне; прэзідыуму савета аб'яднан. ня сумесна з аблиыканкамам выступиь з хадайництвам у Савет Міністраў рэспубліні па паскаренню термінаў вызначэння парадку прадастаўления льгот ветэранам, згодна прынятага Закона «Аб ветэранах», адобрыць і накіраваць у абляыканкам прапановы па каракціроўцы пра грамы «Клопат», прасіць еблеынанкам у I паўгоддзі крытэг. г. распрацаваць рыі адбору грамадзян, якім патрэбны канкрэтныя віды дапамогі, скласці іх спісы, устанавіць парадаж працастаўлення ім ільгот у выглядзе бясплатнага харчавання, забеспячэння прадуктамі, вопраткай, абуткам, медыкаментамі, стварьщь у вобласці фонд сацыяльнай падтрыммаламаёмных 1 савету аб'яднання прафсаюзаў выступіць адным з заснавальнінікаў гэтага фонцу.

Спонсарам фестывалю стала Асацыяцыя прафсаюзных арганізацый студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў СНД. Нашаму ж калектыву вялікую матэрыяльную дапамогу ў арганізацыі паездкі на фестываль аказаў і прафком студентаў ГДУ.

Больш дзесяці танцаваль. ных калектываў ВНУ Расіі, Украіны, Беларусі спаборнічалі за права называцца лепшымі. На сцэне Краснаярскага тэатра оперы 1 балету адзін танцавальны калектыў змяняўся другім, і ў гэтым калейдаскопе стыляў, жанраў, фарбаў прафесійнае журы фестывалю не магло не адзначыць самабытнасці беларускага танца, яго прыгажосці. Прадстаўлены на конкурсе нашым калектывам фрагмент танцавальнай сюіты «Ноч на Івана Купала» з пошужам папараць-жветкі, якая прыносіць шчасце, з

T. HIKAJAEBA.

— забяспечыць усім гра. мадаянам канстытуцыйнае права на працу, на жыллё, ахову здароўя;

— прыняць меры па своечасовай выплаце і ў поўным аб'ёме заработнай платы працоўным, асабліва пенсій, стыпендый, кампенсацый; за. бяспечыць у поўным аб'ёме сацыяльную абарону пенсіянераў, інвалідаў, шматдзетных сем'яў, студэнтаў, жанчын, дзящей і маламаёмных;

- забяспечьщь кантралюе. мы дзяржавай узровень цэн на тавары першай неабходнасці і падтрымліваць яго ў межах, даступных для грамадаян, знізіць кошт праез.

Дэлегацыяй савета аб'яднання прафсаюзаў на чале з яго старшынёй У. В. Вялічкам агавораны з прафаб'яднаннямі, царкоўнымі абшчы. намі Германіі ўмовы заезду дзяцей з нашай вобласці ў сем'і зямлі Ніжняя Саксонія, праблемы арганізацыі аздараўлення ў ФРГ дзяцей у 1993 годзе, пытаныі прыёму нямецкіх турыстычных груп з ліку членай сем'яў, прымаўшых гамяльчан у сябе на аздараўленне.

Адбыўся IV пленум савета аб'яднания прафсаюзаў, на якім разгледжана пытан. не «Аб ходзе выканання комплекснай абласной праграмы «Клопат» на 1990-1995

Саветам аб'яднання праф. саюзаў заключаны дагаворы з 16-щю рэгіянальнымі саветамі, камітэтамі прафсаюзаў краін СНД на 21730 месц у дзіцячых здраўніцах.

У ЗЕЛЯНІНЕ ПАТАНАЮЦЬ КАРПУСЫ НАШАГА УНІВЕР-CIT9TA.

Фота У. Чысціка.

ВАШЫХ ПАДАРОЖЖАЎ

Лета — заўсёды доўгачакажаданая пара для стуная 1 дэнтаў: канікулы! Яны могуць адпачыць, падлячыцца па пуцёўках, набытых у прафкоме студэнтаў універсітэта. ЛЯЧЭБНЫЯ:

Сан. «Эльбрус» (г. Нальчык), жнівень — захворванні нярвоі сардэчна-сасудзістай сівай стэм (6 шт). Кошт — 6986 руб. Сан. імя Тэльмана (г. Жалезнаводск) — з 4.08 — захворсістэмы. ванні мочапалавой Кошт — 9291 руб. Сан. імя Леніна (г. Бабруйск) — з 13.08 — захворванні срганаў стрававання. Курсоўка Жалезнаводск захворванні органаў стрававання — з 4.08. Кошт — 2200 руб. турыстычныя: Пансіянат адпачынку Коблева (Адэса) — з 19.07; 12.08 З шт. -П/а «Паўднёвы» (г. Адэса) — з 26.08 — (8 шт.). П/а «Нябуг» (г. Туапсе) — 3 29.07. Турбаза Ціберда — з 10.07 — (20 шт.). Т/б Севастопаль — з 11.07 шт.). (5 -Т/б Сяргееўка (г. Адэса)-3 13.07. Учкуеўка База адпачынку (Севастопаль) — з 20.08

(2 шт.).

рэдакцыйнай пошце-паэзія У

Нван ХАРЛАМОВ.

Помнншь, В Петропавловском соборе Ты свечу Поставила Христу? Я ж смотрел Едва ли не с укором На твою Святую простоту. Неужелн Ты и вправду веришь, Что, Ему лишь подношенье дай, — Он тебе, Спеша, откроет двери И в земной, И в поднебесный рай? Людн убеждались

Не однажды: Как, молясь,

0

Христа ни ублажай, Только чистотой душевной Каждый Сам врата Распахивает в рай. Предвечерье. Тихо дремлет нива. Льется свет Малиновой зари. Бормоча Задиристо-ревниво, За селом токуют глухарн. Из-за леса В звездном половодье, Не спеша, Плывет луны челнок. Огненными всплесками Уходят Метеоры, Отслужив свой срок. Филин

Вдруг заплачет одиноко. Совы пролетают, Как во сне... И плутает Где-то недалеко Грусть моя На вороном коне.

Идя по жизни — Праздной и непраздной, -Мы сердцу Поверяем свой маршрут. И, не спросясь. Могучие соблазны Направо и налево Нас влекут... Есть женщины, Чью чувственность, Как пламень, Нам выдержать

При встречах не дано... И зачастую Скользкими путями, Разгорячив, Уводит нас вино. Как в колдовстве, Мы, возгордясь, играем В мишурность мод И ресторанный блеск... И так ли непослушны Мы бываем, Когда, хитря, К картишкам тянет бес? И, не противясь Силе нетерпенья, Ой, как мы все Бываем хороши!.. И все ж во мне Главенствуют не тени, А сказочная солнечность Души!

минуты грусти B

Я к пропасти иду за шагом шаг, Люблю тебя, но счастлив лишь

ЛЮБВИ

Сергей МОРОЗ,

Ушедщую любовь не возвращайте, Коль уберечь ее вы не смогли. Любимая, простите и прощайте, Не дал я Вам ни неба, ни земли.

слушатель подготовнтельного отделення ГГУ. Короткой, полноводной как река, Взаимной, лунной, но не безразмерной. Была ты ношей тяжкой, хоть легка, А стала непутевой и неверной. Устал, но отыскать хочу твой путь, И в нашей жизни тоже есть	Не дал я Вам ни неоа, ни земл Зову я Вас на «Вы» с моею бол Спасибо Вам, что можете поня Позвольте прошлое мне называть любовью И неудачником хочу себя назва Приворожить тебя я не сумею, А униженья просто не снесу, Хоть больно мне, поверь,	ыю, в разлуке. Не стал тебе я другом, но не враг, О, Господи, как щедр ты на муки. Как дальше жить, когда в душе стекло? Оно то бъётся, то по средцу	Дом адпачынку «Нарач» — з 20.08. Кошт турыстычных пуцёвак — ад 2-х да 6-ці тысяч рублёў. СЯМЕЙНЫЯ: П/а Коблева (г. Адэса) — на сям'ю з 2-х чал. — з 12.08. Пансіянат з лячэннем «Каст- рычнік» (Нальчык) (на сям'ю з 2-х чал.) — 7 шт.
размеренность, Но даже, если счастья не вернуть, Мне не забыть, что есть на свете верность. Не тем огнем горят мон глаза, Не то ищу, что потерял не знаю. И только на твоей щеке слеза, Которую неспешно вытираю.	я не жалею И тяжкий крест судьбы своей не Быть может просто крылья обломались Веселья дни и радости ушли. Была любовь, но в ней мы потерялись А после в ней друг друга не нац	су. Совсем не по тебе моя печаль, Я боль стерплю, хоть не было утраты. Смотрю за синь тумана; просто вдаль, Не состраданий жду, а мести и расплаты.	П/а «Паўднёвы» (г. Адэса), (на сям'ю з 2-х чал.) — з 22.07. П/а «Гізель-Дэрэ» (г. Туап- се). (на сям'ю з 2-х чал.) — з 22.07, 25.08 — 11 шт. П/а «Сасновы гай» (г. Ге- ленджык), (на сям'ю з 2-х чал.) — з 13.07, з 6.09 — 4 шт. П/а «Цыня» (г. Юрмала), (на сям'ю з 2-х чал.) — з
 ЛА, МОЩЦИ. Раніца ў інтэрнаце. На ложках ляжаць пяць студэнтаў за гозных курсаў. Тершакурснік: — Падымайде саралача. Мутакурснік: — Падымайда дэба толькі перад сесіяй Пяцкурснік: — Эй, мужыда дэба толькі перад сесіяй Падъёртакурснік: — Эй, мужыда дэба толькі перад сесіяй Падъёртакурснік: — Эй, мужыда давайце гарэлача. Падікурснік: — Мужыкі, ку то вы спрачаецеся. Кінем ма рабо стане — спім, а калі ў 	Кане — ідзем на за- пытаюць, як ён жыць на адну сты- проста. — Першы ву па правілу пра- к? оджу ў сталовую, ой закрываю цэны што душа пажадае. угі тыдзень? тыдзень — па пра- рум. Прыходжу ў певай рукой закры- гляджу на кошт і атнія? татнія два тыдні жы- лу бураўчыка. Прый- вую, пакручуся, па- ду назад.	 МУДДРЫЯ дэядуль, цяжка дэядуль, цяжка дных малодшых оў выходзіла за- ястра. Старэйшы армію 11 разоў аўся адтуль, што адпаведнымі да. Мозг, а пустыня, ў залікоўку сха- ко і не ўходзіць. с яшчэ? — спы- ёсць заўвага? — хот. Мудрец, желая быть над людьми, становится инже их, желая быть впереди, становит- ся сзади них. Карнеги. Карнеги. 	27.06 — 2 шт. П/а «Кастрычнік» (г. Адэса), (на сям'ю з 2-х чал.) — 3 5.08. П/а «Нарачанка» (г. Мінск), (на сям'ю з 2-х чал. — 4 шт.), (на сям'ю з 3-х чал. — 4 шт.) — з 6.08. Студэнты аплачваюць 10% кошту 'пуцёўкі. За даведкамі звяртацца ў прафком студэнтаў па тэл. 57-16-11. Наступны нумар газеты вый- дзе за 1 верасня. Калектыў выкладчыкаў 1 студэнтаў фізічнага факуль- тэта смуткуе ў сувязі са
Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясун адказнасць за падбор і дакладнасць прыва дзеных фактаў, цытат, эканамічных даных асабістых імён, геаграфічных назваў і інша інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыя лах не ўтрымлівалася даных, якія не падля лах не ўтрымлівалася даных, якія не падля гаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя мож друкаваць артыкулы ў парадку абмеркаван ня, не раздзяляючы пункту гледжання аз тара.	н. Наш адрас: 246699, г. Го- н. мель, вул. Савецкая, 104, а пакой 1-18, тэл 57-43-21	«Гомельскі універсітэт» — газета Гомель- скага дзяржаўнага універсітэта імя Ф. Скарыны. Спонсар газеты — райсавет народных дэпутатаў Цэнтральнага раёна г. Гомеля. Комельская фабрыка «Палесдрук» Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь г. Гомель, Савецкая, 1.	Рэдактар Ул. БАЛОГА. Аб'ём 1 друк. арк. Тыраж 1.500 экз. Заказ 432. Падпісана да друку ў 15.00.